

Titulació	Tipus	Curs
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Raquel Cunill Artigas
Correu electrònic: raquel.cunill@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Els coneixements adquirits a les assignatures de Geografia Física es donen per suposats, i no es tornaran a explicar.

Objectius

Aquest curs introdueix als estudiants en alguns conceptes de biogeografia i ecologia i explora les causes, processos i conseqüències del canvi ambiental global. El curs posa un especial èmfasi en la influència que ha tingut l'acció humana en el paisatge vegetal i les conseqüències que els canvis ambientals actuals poden tenir per la societat i el medi natural.

El curs té com a objectius específics:

- Identificar, descriure, explicar, classificar i determinar les principals espècies vegetals dels paisatges de Catalunya.
- Analitzar i interpretar un paisatge amb especial atenció a la seva dinàmica natural i antròpica així com als diferents éssers vius que el componen.

Aquesta assignatura, d'altra banda, està vinculada a l'assignatura "Laboratori Territorial i Ambiental: Projecte", de tal manera que els exercicis pràctics i el treball de camp desenvolupat serà també utilitzat en aquesta altra assignatura.

Resultats d'aprenentatge

1. CM14 (Competència) Fer propostes i actuacions enfocades a la gestió de la biodiversitat i dels espais naturals protegits.
2. KM24 (Coneixement) Interpretar la dinàmica d'un paisatge vegetal considerant la descripció i classificació de les espècies vegetals principals de Catalunya.
3. SM18 (Habilitat) Crear mapes de vegetació incorporant descripcions paisatgístiques a diverses escales mitjançant l'ús de guies d'identificació d'espècies vegetals.

Continguts

Continguts teòrics

Unitat 1. La Biodiversitat i els sistemes socioecològics

1.1. Què és la biodiversitat?

1.2. Què són els sistemes socioecològics?

Unitat 2. Els hàbitats i els paisatges forestals

2.1. Hàbitats i paisatges

2.2. Dinàmiques forestals

Unitat 3. El sòl, les seves cobertes i els incendis forestals

3.1. El sòl i les seves cobertes

3.2. Els incendis forestals.

Unitat 4. L'aigua i els ecosistemes aquàtics

4.1. Caracterització dels ecosistemes aquàtics

4.2. Gestió de conques mediterrànies i qualitat de l'aigua

Unitat 5. Impactes de l'activitat en els sistemes naturals

5.1. Evolució històrica naturalesa-societat (geohistòria ambiental)

5.2. Impactes de les activitats humanes (espècies invasores, etc.)

Unitat 6. Les "noves" relacions natura-societat

6.1. Espais Naturals Protegits

6.2. Medi Ambient i salut humana

Continguts pràctics

Sortides de camp

A començament de l'assignatura el professorat explicarà el protocol de mesures i bones pràctiques de les sortides de camp

Sortida de camp 1. Identificació i caracterització de la vegetació mediterrània.

Sortida de camp 2. Itinerari per a l'estudi de la vegetació eurosiberiana i bòreo-alpina (2 dies, nit a fora)

Sortida de camp 3. Preparació per a l'examen pràctic (opcional)

En cas que les sortides de camp no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB.

Pràctiques de laboratori i gabinet

- La cartografia de la vegetació

- Mètodes d'estudi de la vegetació i del paisatge vegetal

- Els mapes de vegetació
- Els mapes de cobertes forestals
- Els perfils de vegetació
- Els herbaris

En aquesta assignatura es tindrà en compte la perspectiva de gènere en els aspectes següents:

- No permetre un ús sexista del llenguatge a les contribucions orals i escrites de l'alumnat.
- Posar a la bibliografia els noms complets dels autors i autores, en comptes de només la inicial.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe Magistral	14	0,56	KM24
Pràctiques d'aula - estudi de casos	16,5	0,66	SM18
Treball de camp	16,5	0,66	KM24
Tipus: Supervisades			
Herbari virtual i transecte	25	1	KM24, SM18
Tipus: Autònomes			
Resolució de casos	75	3	CM14

Tipus Autònomes

- **Exercicis:** treball autònom, lliurament obligatori per part de l'alumnat seguint les indicacions del calendari docent. No canviaran independentment que la docència sigui presencial o virtual. El treball és en grup (màxim entre 3 estudiants) i cal fer recerca d'informació rellevant.

Tipus Dirigides

- **Teoria:** classes magistrals a l'aula i dues sortides de camp de caràcter obligatori, presentació de les pràctiques d'aula i de les pràctiques de camp. S'adaptaran, si cal, en el percentatge que sigui, a la docència virtual, a través dels diversos sistemes existents (Teams, powerpoints narrats, vídeos, podcasts, etc.), tal com s'ha fet en el període de confinament. A començament de l'assignatura el professorat explicarà el protocol de mesures i bones pràctiques de les sortides de camp.

Tipus Supervisades

- La confecció d'un herbari virtual i l'elaboració de diferents mapes i perfils de vegetació.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final pràctic	10%	0,5	0,02	KM24
Examen final teoria	15%	1,5	0,06	CM14
Herbari virtual	15%	0	0	KM24
Perfils de vegetació i cartografia	15%	0	0	SM18
Pràctiques d'aula - estudi de casos	35%	0	0	CM14
Test 1	5%	0,5	0,02	KM24
Test 2	5%	0,5	0,02	KM24

Aquesta assignatura/mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

La nota final es calcularà de la manera següent:

Proves de Teoria (25%)

- Test 1: 5%
- Test 2: 5%
- Examen final teoria: 15% (mínim 5 de nota per fer mitjana)
- Examen final pràctic 10% (mínim 5 de nota per fer mitjana)

Pràctiques d'aula (35%)

- Resoldre 2 casos d'estudi

Confeció Herbari Virtual en grup (15%)

- Identificar, descriure i fotografiar espècies vegetals durant la sortida de camp. L'herbari ha de tenir un mínim d'entre 30 i 45 plantes segons si el grup és de 2 o 3 persones.

Sortides de Camp (15%)

- Elaboració de perfils de vegetació i cartografia en grup

S'ha de tenir en compte el següent:

- 1) Els exàmens i les sortides de camp són OBLIGATORIS, així com el 80% dels deures i dels exercicis fets a l'aula.
- 2) La nota mínima per fer mitjana en els exàmens finals és 5.
- 3) L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 1/3 parts de les activitats d'avaluació.
- 4) En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0 i no es podrà recuperar.
- 5) L'alumne de Grau té dret a una reavaluació dels exàmens.

Procediment de revisió de les qualificacions:

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Bibliografia

Bibliografia

- BOADA, Martí; GOMEZ, Francisco Javier (2011). Biodiversidad. Ed. Rubes. Barcelona.
- BOLÒS, Oriol de (2001). Vegetació dels Països Catalans. Terrassa, editorial Aster.
- COSTA, Margarita; MORLA, Carlos i SAINZ, Helios (1998). Los Bosques Ibéricos. Una interpretación geobotánica. Barcelona, Planeta.
- FERRERAS, Casildo i FIDALGO, Concepción (1991): Biogeografía y Edafogeografía. Madrid, editorial Síntesis.
- FOLCH, Ramon (1981). La vegetació dels Països Catalans. Barcelona, Ketres.
- FOLCH, Ramon; FRANQUESA, Teresa i CAMARASA, Josep Ma. (1984). Història Natural dels Països Catalans. Vegetació (volum número 7), Barcelona, Enciclopedia Catalana.
- FOLCH, Ramon (dir.) (1993). Biosfera, Barcelona, Enciclopèdia Catalana
- LACOSTE, Alain i SALANON, Robert (1977). Biogeografía. Vilassar de Mar, Oikos-tau
- LLISTOSELLA, Jaume i Sànchez-Cuxart, Antoni (2015). Guia il·lustrada per a conèixer els arbres (3a edició). Barcelona. Publicacions de la UB.
- LLISTOSELLA, Jaume i Sànchez-Cuxart, Antoni (2020). Guia il·lustrada per a conèixer els arbusts i les lianes. Barcelona. Publicacions de la UB.
- LLORET, Francisco; SOLÉ, Anna; VAYREDA, Jordi; ESTEVAN, Helena; TERRADAS, Jaume (2009). L'Atlas d'espècies lleyoses dels boscos de Catalunya. Bellaterra, Lynx ediciones
- MARGALEF, Ramon (1991). Teoría de los sistemas ecológicos. Barcelona, Universitat de Barcelona.
- MASCLANS, Francesc (1999). Guia per a conèixer els arbres. Barcelona. Montblanc-Martin i Centre Excursionista de Catalunya. [1a. edició 1958]
- MASCLANS, Francesc (1989). Guia per a conèixer els arbusts i les lianes. Barcelona, Montblanc-Martin i Centre Excursionista de Catalunya. [1a. edició 1963]
- NUET, Josep; PANAREDA, Josep Ma. i ROMO, Àngel (1991). Vegetació de Catalunya. Capellades, Eumo.
- PASCUAL, Ramon (1999). Guia dels arbres dels Països Catalans, Sabadell, Pòrtic.
- SIMMON, I.G. (1982). Biogeografía Natural y Cultural. Barcelona. Omega

- TERRADES, Jaume i RODÀ, Ferran (2004). "Els boscos de Catalunya. Estructura, dinàmica i funcionament". Documents dels Quaderns de medi ambient 11. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient.

Programari

Programari d'office i programes de cartografia del Grau i disponibles a l'aula d'informàtica

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt